

Niezbędne Wymagania edukacyjne z geografii dla klasy 8 szkoły podstawowej

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Azja				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie położenie geograficzne Azji • wymienia formy ukształtowania powierzchni Azji • wymienia strefy klimatyczne Azji na podstawie mapy klimatycznej • wymienia największe rzeki Azji • wymienia strefy aktywności sejsmicznej w Azji na podstawie mapy geologicznej • odczytuje z mapy nazwy największych wulkanów w Azji • wskazuje na mapie zasięg Ognistego Pierścienia Pacyfiku • wymienia czynniki przyrodnicze wpływające na rozwój rolnictwa w Azji • wymienia główne uprawy w Azji na podstawie mapy gospodarczej • określa cechy położenia Japonii na podstawie mapy ogólnogeograficznej • wymienia cechy środowiska przyrodniczego Japonii • wymienia główne uprawy w Japonii • określa cechy położenia Chin na podstawie mapy ogólnogeograficznej • lokalizuje na mapie ośrodki przemysłu zaawansowanych technologii w Chinach • wymienia główne uprawy w Chinach i opisuje ich rozmieszczenie na podstawie mapy gospodarczej • określa położenie geograficzne Indii • porównuje liczbę ludności Chin i Indii oraz odczytuje z wykresu ich prognozę • wymienia największe aglomeracje Indii i wskazuje je na mapie • wyjaśnia znaczenie terminu <i>slamsy</i> • wymienia główne rośliny uprawne w Indiach i wskazuje na mapie tematycznej regiony ich występowania • wymienia surowce mineralne w Indiach 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje zróżnicowanie środowiska geograficznego Azji • przedstawia kontrasty w ukształtowaniu powierzchni terenu Azji • omawia czynniki klimatyczne kształtujące klimat Azji • omawia strefy roślinne Azji • wskazuje na mapie obszary Azji o korzystnych i niekorzystnych warunkach do rozwoju rolnictwa • omawia strukturę zatrudnienia w Japonii na podstawie analizy danych statystycznych • omawia warunki przyrodnicze rozwoju rolnictwa w Japonii • przedstawia cechy rolnictwa Japonii na podstawie analizy danych statystycznych • określa różnorodność cech środowiska geograficznego Chin na podstawie mapy tematycznej • omawia czynniki przyrodnicze sprzyjające osadnictwu w Chinach • przedstawia nierównomierne rozmieszczenie ludności Chin na podstawie mapy gęstości zaludnienia • omawia cechy środowiska geograficznego Półwyspu Indyjskiego • podaje przyczyny powstawania slamsów w Indiach • charakteryzuje indyjską Dolinę Krzemową • omawia cechy środowiska przyrodniczego Bliskiego Wschodu • przedstawia cele organizacji OPEC 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia budowę geologiczną Azji na podstawie mapy tematycznej • omawia cyrkulację monsunową i jej wpływ na klimat Azji • charakteryzuje kontrasty klimatyczne i roślinne w Azji na podstawie mapy tematycznej • wyjaśnia przyczyny występowania trzęsień ziemi i tsunami w Azji • opisuje przebieg trzęsienia ziemi • omawia warunki przyrodnicze i pozapryrodnicze rozwoju rolnictwa w Azji • opisuje ekstremalne zjawiska klimatyczne i ich skutki w Japonii • opisuje skutki występowania tajfunów na obszarze Japonii • omawia bariery utrudniające rozwój gospodarki Japonii • omawia cechy gospodarki Chin • analizuje wielkości PKB w Chinach na tle innych krajów świata na podstawie danych statystycznych • omawia system kastowy w Indiach • przedstawia zróżnicowanie indyjskiej edukacji • analizuje strukturę zatrudnienia i strukturę PKB Indii na podstawie wykresu • omawia zróżnicowanie religijne na Bliskim Wschodzie • omawia wpływ religii na życie muzułmanów • wyjaśnia, dlaczego na wschodnich wybrzeżach Azji występuje wiele wulkanów • wykazuje związki między cechami klimatu monsunowego a rytmem upraw i „kulturą ryżu” w Azji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia powstawanie Himalajów i rowów oceanicznych • przedstawia sposoby zabezpieczania ludzi przed skutkami trzęsień ziemi • omawia warunki klimatyczne w Azji wpływające na rytm uprawy ryżu • omawia znaczenie uprawy ryżu dla krajów Azji Południowo-Wschodniej • wykazuje związek między budową geologiczną a występowaniem wulkanów, trzęsień ziemi i tsunami w Japonii • analizuje źródła gospodarczego rozwoju Japonii • charakteryzuje cechy nowoczesnej gospodarki Japonii oraz rodzaje produkcji przemysłowej • uzasadnia, że gospodarka Japonii należy do najnowocześniejszych na świecie • przedstawia problemy demograficzne i społeczne Chin z uwzględnieniem przyrostu naturalnego na podstawie analizy danych statystycznych • omawia znaczenie nowoczesnych kolei w rozwoju gospodarczym Chin • omawia kontrasty etniczne, językowe i religijne w Indiach • charakteryzuje cechy gospodarki Indii i możliwości ich rozwoju • omawia znaczenie ropy naftowej w rozwoju ekonomicznym państw Bliskiego Wschodu • omawia źródła konfliktów zbrojnych i terroryzmu na Bliskim Wschodzie • opisuje główne problemy indyjskiego społeczeństwa oraz przedstawia ich przyczyny • wskazuje na mapie wybrane rzeki, góry, półwyspy i krainy geograficzne Azji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udowadnia słuszność stwierdzenia, że Azja to kontynent kontrastów geograficznych • omawia wpływ budowy geologicznej na występowanie rowów tektonicznych, wulkanów, trzęsień ziemi i tsunami • ocenia skutki trzęsień ziemi dla obszarów gęsto zaludnionych • omawia wpływ gospodarki Chin na gospodarkę światową • analizuje skutki występowania konfliktów zbrojnych na Bliskim Wschodzie • rozpoznaje na mapie Azji wybrane państwa kontynentu

<ul style="list-style-type: none"> • i wskazuje na mapie regiony ich występowania • określa położenie geograficzne Bliskiego Wschodu • wymienia państwa leżące na Bliskim Wschodzie na podstawie mapy politycznej • wymienia surowce energetyczne wydobywane na Bliskim Wschodzie • zna Azjatyckie rekordy środowiska przyrodniczego 				
---	--	--	--	--

Afryka				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa położenie matematyczno-geograficzne Afryki na podstawie mapy ogólnogeograficznej • wymienia strefy klimatyczne Afryki • wymienia największe rzeki i jeziora Afryki • wymienia czynniki przyrodnicze wpływające na rozwój rolnictwa w Afryce • wymienia główne uprawy w Afryce • wymienia surowce mineralne Afryki na podstawie mapy gospodarczej • wskazuje obszary występowania surowców mineralnych na terenie Afryki • wymienia atrakcyjne turystycznie państwa Afryki • określa położenie geograficzne Etiopii • wyjaśnia różnicę między głodem a niedożywieniem • wymienia państwa w Afryce dotknięte głodem i niedożywieniem • określa położenie geograficzne Kenii • wymienia obiekty turystyczne na terenie Kenii • wskazuje na mapie oceany i morza oblewające Afrykę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia cechy ukształtowania powierzchni Afryki • wymienia cechy różnych typów klimatu w Afryce na podstawie klimatogramów • charakteryzuje sieć rzeczną i jeziora Afryki • omawia czynniki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Afryce • charakteryzuje znaczenie chowu zwierząt w krajach Afryki • przedstawia zróżnicowanie PKB w różnych państwach Afryki na podstawie analizy danych statystycznych • wskazuje państwa w Afryce dotknięte problemem głodu i niedożywienia na podstawie mapy tematycznej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ czynników klimatotwórczych na klimat Afryki • omawia rozmieszczenie opadów atmosferycznych w Afryce na podstawie mapy klimatycznej • omawia udział rolnictwa w strukturze zatrudnienia w wybranych państwach Afryki na podstawie wykresu • omawia gospodarkę w strefie Sahelu • omawia cechy gospodarki krajów Afryki na podstawie analizy danych statystycznych • przedstawia nowoczesne działy gospodarki Afryki • omawia przyczyny niedożywienia ludności w Afryce • opisuje walory kulturowe Kenii na podstawie wybranych źródeł informacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia związek budowy geologicznej Afryki z powstawaniem rowów tektonicznych • wyjaśnia cyrkulację powietrza w strefie międzyzwrotnikowej • omawia przyczyny procesu pustynnienia w strefie Sahelu • omawia typy rolnictwa w Afryce • przedstawia czynniki ograniczające rozwój gospodarki w Afryce • omawia skutki niedożywienia ludności w Etiopii • omawia bariery ograniczające rozwój turystyki w Afryce • wskazuje na mapie Afryki wybrane góry, rzeki, półwyspy, pustynie i krainy geograficzne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia istnienie strefowości klimatyczno-roślinno-glebowej w Afryce • przedstawia rolę chińskich inwestycji na kontynencie afrykańskim • przedstawia sposoby walki z głodem ludności Afryki • przedstawia argumenty pomagające przełamywać stereotypy na temat Afryki • wskazuje wybrane państwa na mapie politycznej Afryki

III. Ameryka Północna i Ameryka Południowa				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa położenie geograficzne Ameryki • wymienia nazwy mórz i oceanów oblewających Amerykę Północną i Amerykę Południową • wymienia największe rzeki Ameryki i wskazuje je na mapie • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>tornado, cyklon tropikalny</i> • wskazuje na mapie Aleję Tornad • określa położenie geograficzne Amazonii • wymienia główne odmiany człowieka zamieszkujące Amerykę • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>urbanizacja, wskaźnik urbanizacji, aglomeracja, megalopolis</i> • wymienia obszary słabo i gęsto zaludnione w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej i wskazuje je na mapie • wymienia największe miasta i aglomeracje Ameryki Północnej i Ameryki Południowej i wskazuje na mapie • przedstawia położenie geograficzne Kanady na podstawie mapy ogólnogeograficznej • wymienia główne uprawy na terenie Kanady • wskazuje zasięg występowania głównych upraw w Kanadzie na mapie gospodarczej • określa położenie geograficzne Stanów Zjednoczonych • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>produkt światowy brutto, technopolia</i> • wymienia główne działy przemysłu w Stanach Zjednoczonych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia nazwy państw leżących w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej • podaje główne cechy ukształtowania powierzchni Ameryki • wymienia strefy klimatyczne Ameryki • omawia przyczyny powstawania tornad i cyklonów tropikalnych • podaje główne rejony występowania cyklonów tropikalnych i kierunki ich przemieszczania się • podaje cechy środowiska geograficznego Amazonii • omawia cechy klimatu Amazonii • podaje przyczyny zróżnicowania etnicznego i kulturowego Ameryki • przedstawia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej • analizuje liczbę ludności miejskiej w ogólnej liczbie ludności państw Ameryki na podstawie mapy tematycznej • przedstawia czynniki wpływające na klimat Kanady • omawia strukturę użytkowania ziemi w Kanadzie na podstawie wykresu • 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia czynniki klimatyczne wpływające na klimat Ameryki • porównuje strefy klimatyczne ze strefami roślinnymi w Ameryce • charakteryzuje wody powierzchniowe Ameryki na podstawie mapy ogólnogeograficznej • omawia mechanizm powstawania tornad i cyklonów tropikalnych • podaje przyczyny wysokich rocznych sum opadów atmosferycznych w Amazonii • omawia zmiany liczby ludności w Ameryce na przestrzeni lat na podstawie wykresu • omawia rozwój miast Ameryki na podstawie wybranych źródeł • podaje przykłady megalopolis w Ameryce i wskazuje je na mapie • podaje przyczyny powstawania slamsów w wielkich miastach na przykładzie Ameryki Południowej • omawia znaczenie przemysłu i jego kluczowe działy w Stanach Zjednoczonych • omawia cechy rolnictwa Stanów Zjednoczonych • opisuje problemy ludności mieszkających w slamsach na podstawie materiałów źródłowych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykazuje związek ukształtowania powierzchni z budową geologiczną w Ameryce • omawia związek stref klimatycznych ze strefami roślinnymi w Ameryce • przedstawia skutki występowania tornad i cyklonów tropikalnych w Ameryce • omawia ekologiczne następstwa wylesiania Amazonii • podaje kierunki gospodarczego wykorzystania Amazonii • przedstawia sytuację rdzennej ludności w Ameryce • przedstawia negatywne skutki urbanizacji w Ameryce • omawia czynniki wpływające na przebieg północnej granicy upraw i lasów w Kanadzie • opisuje cechy gospodarstw wielkoobszarowych na terenie Kanady • omawia znaczenie usług wyspecjalizowanych w gospodarce Stanów Zjednoczonych • omawia przyczyny marnowania żywności na przykładzie Stanów Zjednoczonych • przedstawia sposoby ochrony przed nadchodzącym cyklonem na podstawie wybranych źródeł informacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ustala prawidłowości w ukształtowaniu powierzchni Ameryki Północnej i Ameryki Południowej na podstawie map tematycznych • przedstawia działania człowieka mające na celu ochronę walorów przyrodniczych Amazonii • omawia skutki zanikania kultur pierwotnych na przykładzie Ameryki Północnej i Ameryki Południowej • omawia cechy charakterystyczne gospodarki Kanady z uwzględnieniem surowców mineralnych, rozwoju przemysłu i handlu • ocenia wpływ przemysłu zaawansowanych technologii na rozwój gospodarki Stanów Zjednoczonych
Australia i Oceania				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa położenie geograficzne Australii i Oceanii • wymienia największe pustynie Australii 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje środowisko przyrodnicze Australii i Oceanii • charakteryzuje ukształtowanie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy charakterystyczne poszczególnych typów klimatu w Australii na podstawie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia wpływ położenia Australii na klimat • omawia zasoby wód artezyjskich i ich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykazuje zależność między klimatem a zasobami wód powierzchniowych w Australii

<p>na podstawie mapy</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>basen artezyjski</i> • wymienia endemity w Australii oraz na wyspach Oceanii • przedstawia liczbę ludności i gęstość zaludnienia w Australii na podstawie mapy tematycznej i analizy danych statystycznych • wymienia największe miasta Australii oraz wskazuje je na mapie 	<p>powierzchni Australii</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia strefy klimatyczne w Australii • charakteryzuje wody powierzchniowe Australii • omawia czynniki przyrodnicze wpływające na rozmieszczenie ludności w Australii • omawia występowanie surowców mineralnych w Australii na podstawie mapy tematycznej 	<p>klimatogramów</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia strefowość roślinną w Australii na podstawie mapy tematycznej • omawia bariery utrudniające zamieszkanie Australii • charakteryzuje rdzennych mieszkańców Australii • omawia cechy rolnictwa Australii na tle warunków przyrodniczych • przedstawia znaczenie turystyki w rozwoju gospodarki Australii i Oceanii 	<p>rolę w gospodarce Australii</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego Australia jest atrakcyjna dla imigrantów • omawia znaczenie przetwórstwa przemysłowego i przemysłu zaawansowanych technologii w rozwoju Australii 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje zależność pomiędzy rozmieszczeniem ludności a warunkami naturalnymi występującymi w Australii • określa główne cechy gospodarki Australii na tle warunków przyrodniczych
---	--	--	--	--

Obszary okołobiegunowe

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa położenie geograficzne obszarów okołobiegunowych • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>góra lodowa, pak lodowy, lądolód, lodowce szelfowe, nunataki</i> • wymienia gatunki roślin i zwierząt na obszarach Arktyki i Antarktyki • wymienia surowce mineralne na obszarach Arktyki i Antarktyki • wskazuje na mapie Antarktydy położenie polskiej stacji badawczej Henryka Arctowskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy środowiska przyrodniczego obszarów okołobiegunowych • charakteryzuje klimat Arktyki i Antarktyki • wymienia zagrożenia środowiska przyrodniczego obszarów polarnych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje zjawisko dnia polarnej i nocy polarnej na obszarach okołobiegunowych • charakteryzuje ludy zamieszkujące Arktykę oraz warunki ich życia • opisuje warunki życia w polarnej stacji badawczej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje środowisko przyrodnicze Arktyki i Antarktyki • wyjaśnia, dlaczego Antarktyda jest największą pustynią lodową • prezentuje osiągnięcia polskich badaczy obszarów okołobiegunowych • wyjaśnia status prawny Antarktydy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia zmiany w środowisku przyrodniczym obszarów polarnych • charakteryzuje cele oraz zakres badań prowadzonych w Arktyce i w Antarktyce na podstawie na podstawie dostępnych źródeł • omawia wkład Polaków w badania obszarów polarnych na podstawie dostępnych źródeł
---	--	---	---	--